

מ"ת 70529/03/22 - מדינת ישראל נגד צמח יוסף צרפתי

בית המשפט המחוזי בירושלים

מ"ת 70529-03-22 מדינת ישראל נ' צרפתי(עציר)
תיק חיצוני: 522961/2021

בפני	כבוד השופט אלעזר נחלון
מבקשת	מדינת ישראל
נגד	
משיב	צמח יוסף צרפתי (עציר)
בשם המבקשת:	עו"ד נתי בן חמו
בשם המשיב:	עו"ד גיל דחוח; עו"ד שירן גולברי

החלטה

א. כללי

1. המבקשת הגישה כתב אישום נגד המשיב, ועתרה לעצרו עד תום ההליכים נגדו. החלטה זו עניינה בשאלת קיומן של "ראיות לכאורה" לאשמת המשיב במיוחס לו בכתב האישום.

ב. עיקרי כתב האישום

2. כתב האישום מחזיק כעת תשעה עשר אישומים הפרושים על פני 57 עמודים, ובו מיוחסות למשיב עשרים עבירות של סחיטה באיומים. מחצית מן העבירות הן לפי הרישא של סעיף 428 לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), ומחציתן הן לפי הסיפא שלו, המתייחסת למצב שבו האיום השיג את מטרתו והנסחטים פעלו בהתאם לדרישות.

3. על פי הנטען בכתב האישום, בתמצית, המשיב עבד כ"משגיח כשרות" מטעם ועדת הרבנים לענייני תקשורת (להלן: ועדת הרבנים או הוועדה), שהיא עמותה הפועלת לקדם שימוש במכשירי טלפון לשיחות בלבד בקרב הציבור החרדי. במסגרת תפקידו אמור היה המשיב לבצע מטעם הוועדה ביקורות בחנויות הפועלות בריכוזי אוכלוסייה חרדיים בירושלים, כדי לוודא שמכשירים המשווקים כמאושרים על ידיה אכן נושאים אישור כזה. המשיב לא היה שבע רצון מרמת הפיקוח ומכך שבאותן חנויות ניתן למכור הן מכשירים מאושרים הן מכשירים שאינם כאלה, ובתיאום כלשהו עם הוועדה החליט לשנות מצב זה. לשם כך הקים המשיב "מערך כשרות" בעל פרישה ארצית, תוך גיוס משגיחים נוספים שעבדו תחתיו. המערך פנה לבעלי חנויות בריכוזי אוכלוסייה חרדיים והציע להם לקבל על עצמם את השגחת המשיב מטעם ועדת הרבנים. לשם כך נדרשו בעלי החנויות לחתום על כתב התחייבות הכולל, בין היתר, התחייבות למכור אך ורק מוצרים שקיבלו את אישור הוועדה, וכן להעביר המחאה על סך 10,000 ₪, שתיפרע אם יתברר כי כתב ההתחייבות הופר. אם בעל החנות הסכים להצעה, הוענקה לחנות "תעודת כשרות" מטעם ועדת הרבנים, והדבר פורסם בדרכים שונות. אם בעל החנות סירב להצעה, כך נטען, סחט אותו המשיב באיומים כדי להביאו לקבלה ולפעול בהתאם

לדרישותיו.

על פי הנטען, המשיב איים על בעלי חנויות, בדיבור ובהתנהגות, באופן ישיר ובאופן עקיף, שאם לא יקבלו עליהם את ההתחייבויות כהצעתו יתקיימו מול חנויותיהם הפגנות, שמם הטוב ייפגע, ילדיהם יסולקו ממסגרות חינוכיות, ועוד. נטען כי המשיב היה שותף לארגון ולעידוד קיומן של הפגנות נגד אותן חנויות, היה משוחח עם מארגני הפגנות נוספים ומיידע אותם בשמות החנויות הרלוונטיות, ואף מפרסם בדרכים שונות את שמות החנויות שאינן מצויות תחת השגחתו. בשל כך התקיימו מול אותן חנויות הפגנות בתדירות גבוהה, שלא אחת כללו מעשי התפרעות, אלימות ופגיעה ברכוש, אשר פגעו בפרנסת בעלי החנויות, בתחושת הביטחון שלהם ובשלוותם. נטען כי המשיב היה מודע לאופיין של ההפגנות, ועשה בכך שימוש כדי להביא את בעלי החנויות לחתום על כתב ההתחייבות ולפעול בהתאם לו. עוד נטען כי בעקבות מעשים אלה חלק ניכר מבעלי החנויות נכנעו, חתמו על כתב ההתחייבות ופעלו בהתאם, באופן שאף הוביל לפגיעה בהכנסותיהם. כמו כן נטען כי המשיב עצמו זכה לרווח כלכלי ממעשים אלה, שכן הוא קיבל מיבואני המכשירים ששווקו על ידי החנויות שבהשגחתו סכום מסוים עבור כל מכשיר. על פי כתב האישום, במהלך תקופה של מספר חודשים הרוויח המשיב סך כולל של 200,000 ₪.

בהמשך כתב האישום מפורטים עשרים מקרים שבהם על פי הנטען סחט המשיב באיומים בעלי חנויות שונות. שתיים עשרה מן החנויות מצויות בירושלים (החנויות שבאישומים 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 16, 19), שש בבני ברק (החנויות שבאישומים 1, 3, 5, 12, 13, 18), אחת באשדוד (החנות שבאישום 15) ואחת במודיעין עילית (החנות שבאישום 17). כל אישום מתייחס לחנות אחת, למעט אישום 19 המתייחס לשתי חנויות שבבעלות אחת. אציג בתמצית את העובדות שבבסיס כל אחד מן האישומים, בעת הדיון בקיומן של ראיות לכאורה לגביהם.

ג. הבקשה למעצר וההליך

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום עתרה המבקשת לעצור את המשיב עד תום ההליכים נגדו. הבקשה הועברה לטיפול מותב אחר, שלאחר דיון ראשוני ביום 31.3.22 האריך את מעצר המשיב עד למתן החלטה אחרת. דיון שנקבע סמוך לאחר מכן נדחה מעת לעת לבקשת המשיב (שאף החליף את ייצוגו). בשל היעדרות המותב המטפל, התקיים לבסוף הדיון לפניי.

5. להשלמת התמונה יצוין כי נוכח התארכות ההליכים בעניין מעצרו של המשיב, הוסכם בין הצדדים כי הוא יופנה לעריכת תסקיר מעצר עוד בטרם קיום הדיון ובטרם הוכרעה שאלת הראיות (ולעניין האפשרות לעשות זאת במצב מעין זה ראו למשל בש"פ 5467/16 רז נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (14.7.2016)).

6. לקראת הדיון הגישו הצדדים עיקרי טיעון מפורטים בשאלת הראיות, ובמסגרת הדיון חידדו את טענותיהם ואף הבהירו מה הן הנקודות שאינן במחלוקת.

כך, המשיב הודה בקיומן של ראיות לכאורה להשמעת איומים כלפי בעלי החנויות שבשבעה מן האישומים (אישומים 1, 4, 5, 12, 15, 18, וכן אחת החנויות הנזכרות באישום 19). כמו כן הודה המשיב בקיומן של ראיות לכאורה להפגנות מול החנויות הנזכרות בכתב האישום, ולמעשי ההתפרעות, האלימות והנזק לרכוש שעל פי הנטען בוצעו כלפיהן כמפורט בכתב האישום. עיקר המחלוקת היה בשאלת זיקת המשיב להפגנות ולמעשים אלה, שכן המשיב טען כי הוא לא היה מעורב בארגון ההפגנות ובניהולן, וממילא אין לייחס לו סחיטה באיומים באמצעותן (ראו עמוד 5 לפרוטוקול הדיון מיום 6.6.22 שורות 26-30).

המבקשת מצידה הודתה כי אין ראיה ישירה לפנייה של המשיב עצמו אל בעלי החנויות שבחמישה מן האישומים, וכן אין ראיה ישירה הקושרת אותו להפגנות שהתקיימו מולן (אישומים 8, 10, 14, 16, 17). לשיטת המבקשת, אשמת המשיב באישומים אלה מבוססת על "עדות שיטה", הנלמדת מדרך פעולתו בנוגע לבעלי החנויות האחרים. ביחס לחנות שבאישום 6 טענה המבקשת כי קיימת ראיה ישירה לשיח בין המשיב לבעל החנות, אך הודתה כי אין ראיה ישירה הקושרת את המשיב להפגנות שהתקיימו מולה.

7. יש אפוא להכריע במחלוקות בעניין קיומן והיקפן של ראיות לכאורה. נוכח העובדה שהמשיב הופנה כבר ממילא לעריכת תסקיר מעצר, ונוכח העובדה שהמשך הדיון בהליך צפוי להתקיים לפני המותב שדן בו מלכתחילה, שאלת קיומה ועוצמתה של עילת מעצר תידון בנפרד על ידי אותו מותב, וזאת על בסיס ההכרעה שכאן ולאחר הגשת התסקיר.

ג. דיון והכרעה

ג(1) מסגרת נורמטיבית תמציתית: ראיות לכאורה בכלל, ובעבירות של סחיטה באיומים בפרט

8. כידוע, אחד התנאים לכך שבית משפט יוכל להורות על מעצר נאשם עד תום ההליכים הוא קיומן של "ראיות לכאורה להוכחת האשמה" (ראו סעיף 21(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים) התשנ"ו-1996).

9. כבר נקבע כי לשם כך נדרשות "ראיות גולמיות אשר לגביהן קיים סיכוי סביר שעיבודן במהלך המשפט... יוביל לראיות אשר מבססות את אשמת הנאשם מעל לכל ספק סביר. רק אם קיימים ליקויים בסיסיים או קשיים אינהרנטיים בחומר החקירה באופן שהחומר הגולמי כפי שהוא נתפס כיום לא יוכל - גם לאחר 'עיבודו' בעתיד והעברתו בכור המבחן של ההליך הפלילי - להקים תשתית ראייתית אשר יש סיכוי סביר שניתן יהא לבסס עליה את הרשעת הנאשם, תתבקש המסקנה כי אין מצויות נגד הנאשם ראיות לכאורה להוכחת האשמה" (בש"פ 826/08 קשאש נ' מדינת ישראל (14.2.2008)). הודגש כי בשלב המעצר אין להידרש להימנות או למשקל העדויות, אלא אם מדובר בפרכות מהותיות וגלויות לעין (ראו בש"פ 8031/08 איטח נ' מדינת ישראל (15.10.2008)). ככלל, מבחן עזר היכול לסייע להכרעה בשאלת קיומן של ראיות לכאורה על יסוד עדות ישירה הוא מבחן "אם נאמין", היינו "אם נאמין לראיות התביעה, האם יהא בהן כדי לחייב את המסקנה ש[הנאשם] ביצע את המעשה המיוחס לו?" (בש"פ 215/19 סלאימה נ' מדינת ישראל (22.1.2019)). כאשר מדובר בראיות נסיבתיות, הרי שהמבחן הוא האם הן מקימות "מסקנה לכאורית ברורה בדבר סיכוי סביר להרשעה ולא קיים להן הסבר הגיוני חלופי שעשוי להתקבל בתום ההליך המשפטי" (בש"פ 6339/20 ברזילי נ' מדינת ישראל (22.10.2020)).

10. מעבר לאמירות אלה, המתייחסות לבחינת קיומן של ראיות לכאורה באופן כללי, בית המשפט העליון עמד בשורת החלטות על אופן בחינת קיומן של ראיות כאלה כאשר מיוחסות לנאשם עבירות של סחיטה באיומים. צוין כי באופן טיפוסי בהליכים אלה "גלומים קשיים ראייתיים", הן בשל האפשרות "שהגורמים המאיימים... יימנעו מהשמעת איומים מפורשים אלא ישתמשו לעתים בלשון 'תמימה' לכאורה", הן בשל חוסר שיתוף פעולה מצד עדים נוכח חששם מאותם איומים (בש"פ 490/21 מדינת ישראל נ' אבו עסא, פסקה 38 (28.1.2021)). על כן, כך נקבע, בחינת קיומן של ראיות לכאורה "תיעשה תוך בחינה של מכלול הראיות וצירופן לכדי תמונה כוללת אחת - להבדיל מבחינתן באופן מופרד ומנותק זו מזו" (שם, פסקה 39; בש"פ 5794/16 מדינת ישראל נ' טירי, פסקה 31 (18.8.2016)).

11. על יסוד כללים אלה, ייערך הדיון שלהלן בשאלת קיומן של ראיות לכאורה לאשמת המשיב. בשלב ראשון

אסקור בתמצית את יסודותיה העיקריים של עבירת הסחיטה באיומים המיוחסת למשיב, ואת היחס בינה ובין עבירת האיומים. על יסוד אותה סקירה אתיחס לשאלת קיומן של ראיות לכאורה לאשמת המשיב באישומים השונים: תחילה אבחן את שבעת האישומים שבהם הודה המשיב בקיומן של ראיות לכאורה לביצוע איומים מצדו כלפי בעלי החנויות; לאחר מכן אדון באישומים שלגביהם קיימות ראיות לכאורה ישירות למעורבות המשיב במעשים שלא כדין כלפי בעלי החנויות מושא אותם אישומים; ולבסוף אתיחס בקצרה ליתר האישומים, ובכללם לחמשת האישומים שהמבקשת עצמה הודתה כי אינם מבוססים על ראיות ישירות.

ג(2) סחיטה באיומים - כללי

12. עבירת הסחיטה באיומים המיוחסת למשיב קבועה כאמור בסעיף 428 לחוק העונשין. זו לשון הסעיף (ההדגשות הוספו):

המאיים על אדם בכתב, בעל פה או בהתנהגות, בפגיעה שלא כדין בגופו או בגוף אדם אחר, בחירותם, ברכושם, בפרנסתם, בשמם הטוב או בצנעת הפרט שלהם, אִמְאִיִּים על אדם לפרסם או להימנע מפרסם דבר הנוגע לו או לאדם אחר, אִמְטִיל אימה על אדם בדרך אחרת, הכל כדי להניע את האדם לעשות מעשה או להימנע ממעשה שהוא רשאי לעשותו, דינו - מאסר שבע שנים; נעשו המעשה או המחדל מפני איום או הטלת אימה כאמור או במהלכם, דינו - מאסר תשע שנים.

13. כבר נקבע כי עבירת הסחיטה באיומים "מכוונת לאלץ אדם באמצעות איום 'לעשות מעשה או להימנע מעשיית מעשה שהוא רשאי לעשותו'. התנהגות כגון דא, כשלעצמה, מהווה עבירה מושלמת של סחיטה באיומים ללא קשר לשאלה האם האיום השיג את מטרתו. ברם, 'הצלחת' האיום מהווה מרכיב מחמיר לעניין הענישה, המעלה את העונש המרבי בעבירת סחיטה באיומים מ-7 שנים ל-9 שנים" (ע"פ 6368/09 זקן נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (12.7.2010), להלן: עניין זקן).

14. היסוד העובדתי של עבירת הסחיטה באיומים כולל שלוש חלופות. לענייננו, יש להידרש בעיקר לחלופות הראשונה והשלישית: החלופה הראשונה כוללת התנהגות של איום, היכולה להיעשות במגוון דרכים, ותוכן האיום הוא פגיעה שלא כדין בעניינים שונים, לרבות ברכוש, בפרנסה ובשם הטוב. החלופה השלישית היא כללית עוד יותר, והיסוד העובדתי שבה הוא "הטלת אימה בדרך אחרת". היסוד הנפשי בעבירה מתייחס לכל שלוש החלופות, וכולל גם מטרה, שהיא להביא לעשיית מעשה או להימנעות ממנו.

15. בשים לב ללשונו של סעיף 428, אין לתמוה כי קיימת קרבה בין עבירת הסחיטה באיומים לעבירת האיומים. עבירה אחרונה זו קבועה בסעיף 192 לחוק העונשין, שזו לשונו (ההדגשות הוספו):

המאיים על אדם בכל דרך שהיא בפגיעה שלא כדין בגופו, בחירותו, בנכסיו, בשמו הטוב או בפרנסתו, שלו או של אדם אחר, בכוונה להפחיד את האדם או להקניטו, דינו - מאסר שלוש שנים.

16. הנה כי כן: בשתי העבירות נדרשת התנהגות של "איום"; בשתייהן היא יכולה להתבצע בדרכים מגוונות; ובשתייהן תוכן האיום כולל פגיעה שלא כדין בעניינים שונים. ההבדל בין העבירות נעוץ במטרה, כפי שהבהיר בית המשפט העליון:

השוני שבין עבירת האיומים (שבסעיף 192 לחוק) לבין עבירת הסחיטה באיומים (שבסעיף 428 לחוק) נעוץ בתכלית שבבסיס האיום: כוונת המאיים 'סתם' היא להפחיד את המאויים או להקניטו, בעוד שמטרת הסוחר באיומים היא להניע את המאויים לעשות מעשה או להימנע מעשייתו

(ע"פ 897/12 סלהב נ' מדינת ישראל, פסקה 41 (30.7.2012); ראו גם ע"פ 103/88 ליכטמן נ' מדינת ישראל פ"ד מג(3) 373, 379 (6.9.1989), להלן: עניין ליכטמן).

17. אשר להגדרת המונח "איום" שבשתי העבירות, הרי שכבר נקבע כי "המקרים הקיצוניים אינם מעוררים קושי. מקרי הביניים מעוררים לעתים קרובות בעיות קשות של תיחום הגבול בין אמירה מותרת לבין איום אסור" (עניין ליכטמן, 385). לשם תיחום זה הוצעו מספר מבחני עזר. כך, כבוד השופט גולדברג הציע מבחן שאותו כינה "מבחן 'המהות'", ובלשונו "מה מהותם וטיבם של הדברים שנאמרו" (עניין ליכטמן, 380). [1] כבוד השופט ברק הציע מבחן עזר שכונה "מבחן השליטה", היינו "האם יש לדובר שליטה או השפעה על אפשרות התממשותה של הסכנה שעליה הוא מתריע? אם התשובה היא בחיוב - הדובר שולט על התממשות האזהרה - יש לראותו כמאיים, ולא אך כמזהיר" (שם, 385). בנוגע למבחן עזר זה הוצע בעניין זקן כי לא תידרש שליטה על התממשות הפגיעה, ודי יהיה בכך שהדובר חפץ בה (שם, פסקה 7). באותו עניין הוצע גם מבחן עזר שלישי, שכונה "מבחן ההקשר" ומתייחס למכלול הנסיבות:

על פי המבחן המוצע יש לשאול שלוש שאלות: האחת, מה אמר. השנייה, מי אמר. השלישית, מדוע אמר. מבחן ה'מה' מתמקד בשאלת מעשה העבירה. כמובן, ניתן לבצע פעולת איום גם ללא מילים אלא באמצעות סימנים או התנהגות אחרת. ברם, פשיטא, ללא מעשה - אין עבירה. מבחן ה'מי' נועד לבדוק את הקשר בין הנאשם לבין מעשה האיום. בדרך זו ניתן ללמוד על אופיו של מעשה האיום. מבחן ה'מדוע' מטרתו לבחון את הכוונה העומדת מאחורי המעשה כנדרש בפלילים. יש לשקלל את שלושת המבחנים - מה, מי ומדוע - על מנת להגיע להכרעה האם בוצעה עבירת איום. במובן זה, המבחנים הינם משולבים. מבחן זה נחוץ במיוחד במקרים בהם הסוחר באיומים מדבר בטון רך ובמתק שפתיים. לעתים, גם שפה המשוחה בדבש טומנת בחובה עוקץ ואף איום בארס קטלני. אין לבדוק את קיומה או אי קיומה של עבירת סחיטה באיומים על פי מבחנים טכניים, כאילו מדובר בדרישת הכתב על פי סעיף 8 לחוק המקרקעין. לא ניתן לצפות כי הסוחר באיומים יכריז בפני המאויים על כוונתו לעבור עבירה זו...

(שם; למבחנים השונים ראו גם ע"פ 5145/12 אבו זאיד נ' מדינת ישראל, פסקה 20 (28.1.2013); בש"פ 3087/16 בן משה נ' מדינת ישראל, פסקה 23 (2.6.2016); ע"פ 3806/16 בלטי נ' מדינת ישראל, פסקה 14 לפסק דינה של כבוד השופטת ברון (23.5.2019))

18. מכל מקום, הודגש כי "על האיום להיבחן מבעד למשקפיים אובייקטיביים - דהיינו, האם בתוכן הדברים ובנסיבות שבהן נאמרו היה כדי להטיל אימה על האדם מהישוב" (עניין זקן, פסקה 6; ראו גם עניין ליכטמן, 380).

19. על יסוד האמור, אבחן את שאלת קיומן של ראיות לכאורה לאשמת המשיב באישומים המיוחסים לו.

ג(3) אישומים 1, 4, 5, 12, 15, 18 וכן 19 (לגבי חנות "פוטו מבט")

20. המשיב לא חלק על כך שבאישומים אלה קיימות ראיות לכאורה לאמירות הישירות שיוחסו לו כלפי בעלי החנויות, ולכך שאמירות אלה מקימות לכאורה עבירות של איומים.

21. כך, על פי אישום 1 הציע המשיב לבעל החנות מושא האישום לקבל על עצמו את ההתחייבויות שבכתב

ההתחייבויות, ומשסירב ציין כי "לא כדאי לך להתעסק איתנו...", "אני השטן ואני אראה לך למה אני מסוגל... יהיו הפרעות והפגנות ויכולים לשרוף לכם את החנות", ועוד. על פי אישום 4 אמר המשיב לבעל החנות מושא האישום, בין היתר, כי אם לא יקבל על עצמו את ההתחייבויות שהוצגו לו, "הוא ידאג לכך ש'ישברו'... את החנות". על פי אישום 5 אמר המשיב לבעל החנות מושא האישום כי אם לא יקבל על עצמו את ההתחייבויות יתקיימו מול חנותו הפגנות גדולות, יהיה "מלא בלגן" וישמו יוכפש. [2] על פי אישום 12 אמר המשיב לבעל החנות מושא האישום כי אם לא יקבלו על עצמם את ההתחייבויות שדרש הם "יטפלו בדרכים שלהם" ו"אם תרצו מלחמה אז תהיה מלחמה". על פי אישום 15 אמר המשיב לבעל החנות מושא האישום כי אם לא יקבל עליו את ההתחייבות שדרש יהיו "פוגרומים" שימנעו את פתיחת החנות, והוא יכפיש את שמו של בעליה. על פי אישום 18 אמר המשיב לבעל החנות מושא האישום, בין היתר, כי אם יסרב לקבל על עצמו את ההתחייבויות שדרש "נדאג שגם ישרפו לך את החנות". על פי אישום 19 דרש המשיב ממנהל החנות הראשונה מושא האישום לקבל על עצמו את ההתחייבויות שהציג לו, ואמר לו "מה שהיה עד היום כבר לא יהיה אותו דבר". המשיב הוסיף כי לו אין בעיה עם מכירת מכשיר שאינו מאושר על ידי ועדת הרבנים "אבל הולכים להפגין לך פה".

22. בשים לב להודאתו של המשיב בקיומן של ראיות לכאורה לאיומים כלפי בעלי החנויות באישומים הנזכרים (המעוגנת בחומר הראיות המצוי בתיק), הרי שלא הובהר לטעמי כיצד ניתן לחלוק על קיומן של ראיות לכאורה לעבירות של "סחיטה באיומים" כלפיהם.

כפי שכבר צוין, ההבדל המהותי בין עבירת האיומים לעבירת הסחיטה באיומים הוא מטרת המאיים: בעבירת האיומים המטרה היא הפחדה או הקנטה, ואילו בעבירת הסחיטה באיומים המטרה היא להביא לעשיית מעשה או להימנעות ממנו (כאשר העבירה, בחלופה החמורה פחות, מתקיימת ללא קשר לשאלת הצלחת האיום).

במקרה שכאן, אין מחלוקת על כך שבפניותיו לבעלי החנויות ביקש לכאורה המשיב להביאם לעשיית מעשה (קבלת ההתחייבויות שהציע), או להימנעות מעשיית מעשה (הימנעות ממכירת מכשירים שלא קיבלו את אישור ועדת הרבנים). דברים אלה אף עולים מהאמירות המפורשות המיוחסות למשיב, כאמור לעיל. ממילא, אם אין מחלוקת על ראיות לכאורה לאמירות ול"איומים" הגלומים בהן, לא אמורה להיות מחלוקת גם על ראיות לכאורה ל"סחיטה באיומים". [3]

ג(4) אישום 3

23. כמו באישומים שנכללו בראש הפרק הקודם, גם באישום 3 מיוחס למשיב איום ישיר כלפי בעל החנות מושא האישום. נטען כי המשיב פנה אל בעל החנות ודרש ממנו לחתום על כתב ההתחייבות וכן למסור המחאה על סך של 10,000 ₪ להבטחת עמידתו בו, תוך שהוא מבהיר כי אם לא יעשה כן תתקיימנה מול חנותו "הפגנות 'לא נעימות'". מיד לאחר סירובו של בעל החנות נקבעו הפגנות יומיות למול חנותו בשעות הערב, ובשל כך נסגרה החנות מוקדם יותר. באחת הפעמים לא ידע בעל החנות על התכנון לקיים הפגנה ולא סגר את חנותו, ואז התייצבו במקום כ-150 מפגינים, פתחו וטרקו את דלת החנות וצעקו קריאות גנאי לעבר בעליה ולקוחותיה. אחת הלקוחות אף חולצה מן החנות בסיוע משטרת ישראל. בעקבות האירועים נענה בעל החנות לדרישות, חתם על כתב ההתחייבות ונתן המחאה כפי שנדרש לעשות.

24. המשיב טוען כי כלל לא פנה לבעל החנות, וחתימת כתב ההתחייבות נעשתה מול אחר שאינו קשור בו. בעניין זה אפנה להודעות בעל החנות המתייחס לשיחה טלפונית בינו לבין המשיב וכן לביקור שערך המשיב בחנותו, אשר

בו אמר לו כי אם לא יקבל על עצמו את ההתחייבויות "יעשו ל[י] הפגנות לא נעימות במקום" (הודעת אברהם קייקוב מיום 2.5.21 שורות 3-12 והודעתו מיום 13.7.21 שורה 2). כאמור, מבחן עזר בשאלת קיומן של ראיות לכאורה במצב זה הוא "אם נאמין", ועל כן די באמור כדי להקים ראיות לכאורה לאמירות המשיב כנטען בכתב האישום. אמירות אלה יכולות לכאורה להוות "איום" או "הטלת אימה" מצד המשיב כלפי בעל החנות, על בסיס המבחנים השונים שנזכרו בפסקה 17 לעיל.

ג(5) אישומים 2, 7, 11, 13 וכן 19 (לגבי חנות "דיו פרינט")

ג(5)(1) כללי

25. באישומים אלה, ה"איום" או "הטלת האימה" המיוחסים למשיב אינם נובעים מאמירות כלשהן לבעלי החנויות, אלא מזיקה נטענת שלו להפגנות שנערכו מול החנויות ולמעשים שבוצעו כלפיהן, אשר נועדו להביא את בעלי החנויות לפעול כרצונו של המשיב. על פי הנטען, באותם הפגנות ומעשים המשיב "איים בדיבור או בהתנהגות" (החלופה הראשונה שבעבירה), או "הטיל אימה בדרך אחרת" (החלופה השלישית שבעבירה), על בעלי החנויות.

26. כפי שכבר צוין, בעניין זה משליך המשיב את עיקר יהבו על הטענה שלפיה הוא לא היה המארגן של ההפגנות מול החנויות השונות, ולא עמד מאחורי המעשים שלא כדין שבוצעו כלפיהן (ראו את עיקרי הטיעון מטעמו וכן את טענותיו בפרוטוקול הדיון מיום 6.6.22). טענה זו של המשיב רלוונטית בראש ובראשונה לעצם השאלה האם הוא "איים" או "הטיל אימה" באישומים שבראש פרק זה, והיא עשויה להיות רלוונטית במידה מסוימת גם לשאלת עוצמת ה"איום" או "הטלת האימה" באותם אישומים שבהם נטען לאיום באמצעות אזכור ההפגנות והמעשים הכרוכים בהן.

27. באופן כללי אציין כי גם אם המשיב לא ארגן את ההפגנות בעצמו, וגם אם היו גורמים רבים שהיו מעורבים בהן (כעולה לכאורה מחומר הראיות וכפי שמודה המבקשת עצמה), הרי שקיימות לטעמי ראיות לכאורה לכך שלמשיב הייתה זיקה להפגנות ולמעשים שבוצעו כלפי החנויות שבראש פרק זה, בעוצמה שעשויה להצדיק לראותו כמי שבאמצעותם "איים" או "הטיל אימה" על בעלי אותן חנויות. זאת, נוכח תפקידו של המשיב, מעמדו והקשר שלו לדרישות שהוצגו בהפגנות. [4]

28. יוער כי גם כאן אם ייקבע שקיימות ראיות לכאורה ליסודות של "איום" או "הטלת אימה", הרי שקיימות ראיות לכאורה לביצוע עבירה של סחיטה באיומים, שכן לא הייתה מחלוקת כי מטרתו של המשיב הייתה להביא את בעלי החנויות לחתום על כתב ההתחייבות ולהימנע מלמכור מכשירים שאינם מאושרים (וראו האמור בפסקה 22 לעיל).

29. אסקור אפוא בתמצית את העובדות המיוחסות למשיב בכל אחד מן האישומים שבראש פרק זה, וכן את ראיות לכאורה בדבר זיקתו להפגנות ולמעשים הקונקרטיים המתוארים בהם. אפתח באישומים 2 ו-7, שבהם נטען כי להפגנות ולמעשים קדמה אינטראקציה כלשהי בין המשיב ובין בעלי החנויות, ולאחר מכן אתייחס לאישומים 11, 13, 19 שבהם לא נטען לאינטראקציה קודמת כזו. בסוף הפרק אתייחס לראיות לכאורה לזיקתו הכללית של המשיב להפגנות ולמעשים כלפי חנויות שמכרו מוצרים שלטעמו אסור למוכרם, שכן ראיות אלה יכולות לתמוך בראיות הקונקרטיות ביחס לכל אחת מהחנויות שבחמשת האישומים.

ג(5)(2) אישום 2

30. באישום 2 נטען כי המשיב פנה לבעל החנות ואמר לו שלשם המשך החזקה ב"תעודת כשרות" מטעם

ועדת הרבנים עליו לפעול בהתאם לכתב ההתחייבויות ולהעביר המחאה על סך של 10,000 ₪. בעל החנות סירב, ואז החלו להתקיים מול החנות מדי יום הפגנות שכללו בין היתר הפרעה ללקוחות החנות והברחתם, רדיפה אחרי אחד מעובדי החנות, תלישת שלטים שהיו בה, ושפיכת נוזל וחומרים נוספים על רצפתה. נוסף על כך נגרמו נזקים לחנות לרבות באמצעות ריסוס כתובת על דלתה, שפיכת חומר מצחין והשחתת המנעול. עוד נטען כי בחלוף מספר חודשים ובעקבות האירועים הנזכרים חתם בעל החנות על כתב ההתחייבות והעביר את ההמחאה כפי שנדרש ממנו, ואז פסקו ההפגנות מיד.

31. המשיב אינו חולק על קיומן של ראיות לכאורה לפנייתו לבעל החנות ולהתרחשות ההפגנות והאירועים הנוספים, אולם טוען כאמור כי לא הוא האחראי להם וממילא כי לא ניתן ליחס לו את האיום או הטלת האימה הנטענים מכוחם. אלא שלטעמי קיימות ראיות לכאורה לכך שגם אם המשיב לא היה מי שארגן את ההפגנות מול החנות, הייתה לו זיקה אליהן בעוצמה שעשויה לבסס את הטענה כי באמצעות ההפגנות ויתר האירועים הוא "איים" או "הטיל אימה" על בעל החנות לשם קבלת דרישותיו.

32. לעניין זה אפנה לראיות שלהלן: [5]

א. בשיחה בין המשיב לבין אחד ממארגני ההפגנות סיפר המפגין כי הוא מקיים הפגנה ביחס לחנות מושא אישום 2 והמשיב ציין, בין היתר, "בסדר, הבנתי אותך, בסדר גמור, אני אפרק את [החנות מושא אישום 2]..." ובהמשך אמר "אתה צריך לנסות... להגביר קצב..." (תמליל שיחה 1760 שורות 101-89).

ב. בשיחה נוספת ברר אותו מארגן האם המשיב "מקבל משהו" מהחנות מושא אישום 2, והמשיב ציין "מתקדם, כמה שצריך מתקדם איתו..." ולאחר מכן קיבל דיווח לגבי ההפגנות מול החנות. בהמשך ציין המשיב כי בעל החנות "רועד מפחד. הוא רועד. הוא רועד מפחד, אני יודע". בשלב זה הציע המארגן שהמשיב יגיד לבעל החנות "שה...האנשים ממאה שערים רוצים לשרוף אותו..." והמשיב משיב "כן כן. זה מה שאמרתי לו. במילים אחרות". המארגן מבהיר "לשרוף את החנות אני מתכוון... אנשים יזרקו עליו כל מיני דברים. לא ישאירו את זה" והמשיב אומר "וודאי וודאי. בסדר, בוא נראה לאן זה יוביל. בשביל זה תגמרו עם החתמות..." (תמליל שיחה 834, שורות 231-256 וכן הקלטת השיחה עצמה). [6]

ג. בעל החנות מסר בהודעתו כי ההפגנות החלו מיד לאחר סירובו לפעול על פי דרישת המשיב (הודעת אלחן גולובניץ מיום 3.6.21 שורות 2-9 והודעתו מיום 14.7.21 שורות 10, 22-23). בשיחה עם החוקרים כעבור מספר חודשים הוסיף בעל החנות ומסר כי ההפגנות פסקו לאחר חתימתו על כתב ההתחייבות (ראו מזכר רון מזרחי ומזכר שלומציון מרקס מיום 7.3.22).

ג(5)(3) אישום 7

33. גם באישום 7 נטען כי המשיב פנה לבעל החנות מושא האישום ודרש ממנו לחתום על כתב ההתחייבויות ולפעול בהתאם לו, כמו גם להעביר המחאה על סך של 10,000 ₪. בעקבות סירוב בעל החנות, כך נטען, החלו להתקיים מול החנות הפגנות מדי יום, וכן נגרמו נזקי רכוש לרבות חבלה במנעול החנות, שבירת דלתה וחלונותיה, השלכת חיתולים עם צואה לעבר החנות, וריסוס כתובות.

34. המשיב הודה בחקירתו כי היה קשר בינו לבעל החנות בעניין השגחתו עליה (ראו הודעתו מיום 20.3.22 שורות 6-14). המשיב גם לא חלק כאמור על ראיות לכאורה להתרחשות ההפגנות והאירועים הנוספים, אולם טען כי לא הוא האחראי להם. אלא שגם כאן קיימות לטעמי ראיות לכאורה אשר עשויות ללמד על זיקה של המשיב להפגנות בעוצמה היכולה לבסס את הטענה כי באמצעותן "איים" המשיב או "הטיל אימה" על בעל החנות, כדי להביאו לפעול לפי דרישותיו.

35. לעניין זה אפנה לראיות שלהלן:

א. בשיחה בין המשיב לאחר ציין האחר כי בעל החנות מושא אישום 7 "ממש רוצה שתילחמו בכל הכוח..." והמשיב אישר כי הוא "הולך להילחם כי אין לי ברירות". כאשר האחר אמר כי על המשיב לפעול כפי שפעל בבני ברק ציין המשיב אמנם כי הוא אינו קשור להפגנות "ברמה הישירה", אבל הוסיף כי הוא יודע מה קורה וכי "יכול להיות ששואלים אותי שאלות, מה כשר, מה לא כשר, אני עונה כאילו..." (תמליל שיחה 1898; וראו את התייחסות המשיב בהודעתו מיום 14.3.22 שעה 18:15 שורות 68-72 וכן בהודעתו מיום 20.3.22 שורות 6-14).

ב. בשיחה בין המשיב לבין אחד מבעלי החנויות הסמוכות לחנות מושא אישום 7, התלונן אותו בעל חנות על הפגנה שנערכה שם. המשיב ציין כי "הם לא עושים הפגנות עליך... זה לא עליך... זה [החנות מושא אישום 7]". בעל החנות ביקש כי המשיב ישוחח עם האחראי, והמשיב הגיב "אני יטפל בזה...". בחלוף זמן קצר חודשה השיחה והמשיב ציין כי מטרת ההפגנה היא אכן החנות מושא אישום 7, והוסיף "אני ישלח לשם מישהו שיעמדו מול [החנות מושא אישום 7]" (שיחות 24-25; וראו דברי המשיב בהודעתו מיום 14.3.22 שעה 18:15 שורות 68-72).

ג(5)(4) אישום 13

36. באישום 13 נטען כי החל מחודש אפריל 2021 התרחשו הפגנות אל מול החנות מושא אישום זה. בהפגנות שברו המפגינים מצלמות בכניסה לחנות, דפקו על דלתה בברזלים, זרקו סלעים כדי לפרוץ אליה ואיימו על בעליה כי ישרפו את החנות ואת ביתו. באחת ההפגנות איימו המפגינים כי אם בעל החנות לא יתקשר למשיב ויפעל בהתאם לדרישותיו הם ישרפו את החנות, ולמחרת אכן הציתו אש בפתח החנות והשליכו שם פחי אשפה.

37. גם כאן קיימות ראיות לכאורה לכך שלמשיב הייתה זיקה להפגנות ולמעשים הנזכרים, בעוצמה שעשויה לבסס את הטענה כי נוכח תפקידו, מעמדו והקשר שלו לדרישות שהוצגו בהפגנות, יש לראותו כמי שבאמצעותם "איים" או "הטיל אימה" על בעל החנות. זאת, אף אם המשיב לא פנה אל בעל החנות קודם לכן בעצמו:

א. בעל החנות סיפר כי המפגינים אמרו שנשלחו על ידי המשיב ועל ידי אדם נוסף ודרשו שיסדיר מולם את פעילותו, שכן אחרת חנותו תישרף (הודעת ישי שמי מיום 19.4.21 שורות 2-3; שאלת קבילות אמירה זו להוכחת תוכנה, בשים לב לנסיבות אמירתה, תידון בהליך העיקרי).

ב. בשיחה בין המשיב לאחד ממארגני ההפגנות סיפר המארגן כי בעל החנות מושא אישום 13 מכר אותה, והמשיב שהביע פליאה בירר האם כעת החנות פועלת כנדרש (תמליל שיחה 129 שורות 29-37 וכן הקלטת השיחה עצמה).

ג(5)(5) אישום 11

38. אישום 11 מתייחס לחנות שבעליה יצר קשר עם המשיב בשיחות שנזכרו בפסקה 35(ב) לעיל. נטען כי זמן מה קודם לאותן שיחות, החל מיום 24.2.21 ובמשך למעלה משבוע, נערכו אל מול החנות הפגנות, שבהן קראו לעברה המפגינים קריאות תוך שימוש באמצעי הגברה, גרמו נזק לרכוש, ובין היתר איימו על בעליה כי אם לא יפעל בהתאם לכתב ההתחייבויות עסקיו ייפגעו. במהלך ההפגנות אף חולקו עלוני פרסום החתומים על ידי המשיב, שבהם צוין כי החנות אינה תחת השגחה ולכן חל איסור להיכנס אליה.

39. מבלי להידרש בשלב זה למשמעות חלוקת עלוני הפרסום באותן הפגנות, נוכח טענות המשיב כי מדובר בעלונים המופצים בכלל הרחוב החרדי, הרי שזיקתו של המשיב להפגנות כלפי חנות זו עולה לכאורה משני אלה:

א. כפי שכבר צוין, בעת שבעל החנות פנה אל המשיב בחלוף מספר חודשים והלין על הפגנות שנערכו באותה עת סמוך לחנותו, ידע המשיב לומר לו כי ההפגנות אינן מכוונות נגדו. במילים אחרות: המשיב ידע שההפגנות שנערכו בשעתו מול החנות אמורות היו להסתיים.

ב. בחומר החקירה מצוי תיעוד לשיחה שנערכה עם בעל החנות, בשל סירובו למסור הודעה נוספת. בשיחה זו מסר בעל החנות שהוא "מפחד מכל הסיקריקים האלו ומ[המשיב] הוא קרימינל. אתה לא יודע מה הוא מסוגל לעשות, אני יודע" (מזכר מאת רס"מ מור חזן מיום 6.3.22).

40. די באמור כדי לבסס ראיות לכאורה לזיקת המשיב למעשים שלא כדין, אשר בשים לב לתפקידו ולמעמדו יכולים לעלות כדי "איום" או "הטלת אימה" כלפי בעל החנות. הטענות בעניין זה, כמו גם בעניין הלגיטימיות של ההפגנות מול החנות וכן בנוגע להשלכות האפשריות של היעדר פנייה ישירה של המשיב אל בעל החנות קודם להפגנות - תתבררנה בהליך העיקרי.

ג(5)(6) אישום 19

41. באישום 19 ביחס לחנות "דיו פרינט" נטען, בין היתר, כי החל מחודש פברואר 2022 התקיימו מול החנות הפגנות, שבחלקן נגרמו לחנות נזקי רכוש שונים. בעל החנות פנה למשיב וביקש שימתן את ההפגנות, אולם המשיב השיב שהוא אינו קשור בהן. במהלך אחת ההפגנות הזעיק בעל החנות את המשיב, וכשזה נכנס אל החנות עצרו המפגינים את ההפגנה והמתינו. בעל החנות חתם על כתב ההתחייבות ומיד פסקו ההפגנות.

42. המשיב טוען כי לא הייתה לו כל זיקה להפגנות מול החנות, וכי המפגינים הפסיקו להפגין לא בשל שליטתו בהם אלא בשל אמונם בסמכותו ובפעילותו. גם אם טענה זו של המשיב תתקבל בסופו של יום, הרי שזיקתו להפגנות מול חנות זו עולה לכאורה משיחה בינו לבין אחר, שבה אומר המשיב ביחס לבעל אותה חנות (שהחזיק בבעלותו כאמור חנות נוספת המופיעה אף באישום), "כבר הפסדתי לו חנות והוא יודע שאני... שעומדים לו על הראש שם ולא הולך להיות לו קל, כן? הולך להיות לו פה חיים קשים. אין ברירות. העסק פה זז. העסק מתחמם ברוך ה'" (תמליל שיחה 2408 שורות 118-121 וכן הקלטת אותה שיחה). לא ברור שאמירות אלה יכולות להתפרש כמתייחסות למעשים כדיןבלבד.

ג(5)(7) ראיות לכאורה לזיקתו של המשיב למעשים שלא כדין כלפי חנויות באופן כללי

43. הראיות שפורטו לעיל מתייחסות כאמור לזיקת המשיב להפגנות שהתקיימו באופן ספציפי מול כל אחת מן

החנניות מושא האישומים שבפרק זה. לצידן, קיימות ראיות לכאורה התומכות בזיקתו הכללית של המשיב למעשים שלא כדין כלפי חנויות שמכרו מכשירים אשר הוא התנגד למכירתם. ראיות אלה, בתורן, יכולות לתמוך בראיות בנוגע לכל חנות בפני עצמה.

44. בין היתר, ומבלי למצות, אפנה אל הראיות שלהלן:

א. אמירותיו של המשיב לבעלי החנויות מושא שבעת האישומים הראשונים (פיסקה 21 לעיל), מלמדות לכאורה על סברתו כי הוא יוכל להביא אחרים לפעול כלפיהם שלא כדין כמו גם על כוונה אפשרית שלו לעשות כן: כך למשל האמירה "אני השטן ואני אראה לך למה אני מסוגל... יהיו הפרעות והפגנות ויכולים לשרוף לכם את החנות"; כך האמירה כי המשיב ידאג לכך ש"ישברו" את החנות"; כי "תהיה מלחמה"; כי יהיו "פוגרומים"; וכי "נדאג שגם ישרפו לך את החנות".

יצוין כי בנוגע לאיום ב"פוגרומים" ובהכפשה, שהופנה לכאורה כלפי בעל החנות מושא אישום 15, קיימת ראייה לכאורה לכך שהמשיב היה מעורב במימוש האיום: בשיחה עם אחד ממארגני ההפגנות מול החנות מיום 5.7.21 הורה המשיב לכאורה "תתמקדו [שמו הפרטי של בעל החנות מושא אישום 15]... כמה חבר'ה יש שם? כל יום?" ובהמשך הורה "תחמם את כל הגזרה!... לחמם את כל הגזרה! לא להיבהל מכלום!... פתאום הוא מתחיל לקלוט שלא שווה לו..." (תמליל שיחה 429).

ב. זיקת המשיב למעשים שלא כדין כלפי בעלי החנויות עולה לכאורה גם משיחה נוספת שלו עם מעורב בהפגנות, שבה התייחס לחנויות בירושלים ואמר "אני שכנעתי את מי שהיה אפשר לשכנע. כל השאר אין פה צד לשכנע יש לעמוד להם על הראש עם מקלות... גם בבני ברק נראה לך שעזר השכנועים והדיבורים?" (תמליל שיחה 364).

ג. מעורבותו של המשיב בהפגנות עולה לכאורה משיחתו עם אחד ממארגניה, שבה ברר האם הם שומרים על קשר בעניין עם כל הרבנים, ולאחר שהבין שהתשובה שלילית ביקש למצוא מישהו שיהיה מוכן לטפל בכך (תמליל שיחה 834 שורות 262-273).

ד. אדם שהיה מעורב בפעילות מול חנויות באשדוד סיפר כי המשיב אמר לו שבירושלים הפגנות מצליחות וייתכן שאף שידל אותו לבצע הפגנות בעיר (הודעת דוד שטיין מיום 6.3.22 שורות 178-183 וכן 260-269).

ה. בשיחה עם אותו אדם סיפר המשיב כי אמר לבעל חנות מסוים "אנחנו כבר מזהירים על זה הרבה הרבה זמן, ואף אחד לא מקשיב. כל אחד עושה מה בא לו אז בסדר הגיע הזמן כבר לתת לכם בראש זהו לעצור את זה". ניסוח זה יכול לכאורה להתפרש כקושר את המשיב למעשים שאינם כדין (תמליל שיחה 16 שורות 54-55 וכן הקלטת השיחה עצמה).

ו. בהמשך הדברים ציין אותו אדם כי יהיה קושי לגייס תמיכה רבנית מקומית להפגנות מסוימות באשדוד, ואז הציע המשיב "למה שלא נעשה אנחנו... בבני ברק זה עבד הפוך... התחלנו מאלה שלא כש... שכשרות קצת... וכך הגענו לסוף..." (שם שורות 207-220). דברים אלה של המשיב מלמדים לכאורה כי הוא פעל ליזום הפגנות בעיר אשדוד, ואף ראה את עצמו כמי שעומד מאחורי ההפגנות שהתקיימו בבני ברק, אשר כללו לכאורה מעשים שלא כדין כאמור בכתב האישום.

ז. זיקתו של המשיב להפגנות בבני ברק עולה גם מדבריו בשיחה אחרת, שם אמר לכאורה "אני גרמתי לכל המהלך הזה בבני ברק. אני מייצר אותו..." (תמליל שיחה 364, שורה 504). בשיחה עם מעורב אחר ציין המשיב "אני רק יריתי את החץ הראשון אבל אחר כך... נתתי לו לזרום... להשתדל לעבוד בחוכמה כמה שאפשר, אתה מבין? זה החוכמה". המשיב גם אמר כאמור כי הוא אינו קשור להפגנות "ברמה הישירה", אבל הוסיף כי הוא יודע מה קורה וכי "יכול להיות ששואלים אותי שאלות, מה כשר, מה לא כשר, אני עונה כאילו..." (תמליל שיחה 1898 שורות 323-328).

ח. בשיחה עם אחד המשיגים מטעמו אמר המשיב כי "אתה חייב לדעת אם אתה באמת בנוי לזה. יש פה מארב צריך להיות בנוי למלחמה". אם מדובר בפעילות שהיא חוקית בלבד, וללא קשר למעשים שאינם כדון, לא ברור מדוע להגדירה באופן כזה (תמליל שיחה 123 שורות 17-18 והקלטת השיחה עצמה).

ט. המשיב הודה בחקירה כי הוא הפנה אנשים להפגין מול חנויות שאינן פועלות לפי דרישותיו כדי לגרום להם לשנות את דרכן ואף "חימם את הנושא" וכן היה בקשר עם מארגני הפגנות ואולי עודד אותם (הודעת המשיב מיום 14.3.22 שעה 18:15 שורות 40, 46-53, 84; הודעת המשיב מיום 15.3.22 שורות 23, 168, 184). המשיב טען אמנם כי התייחס להפגנות חוקיות בלבד, אולם כאמור טענה זו צריכה עוד להיבחן על רקע מכלול הראיות.

45. על יסוד האמור לעיל, סבורני כי קיימות ראיות לכאורה לאשמת המשיב באישומים מושא ראש פרק זה. לא מצאתי באיזו מן הטענות שהעלה המשיב הצדקה לשנות ממסקנה זו.

ג(6) אישומים 8, 10, 14, 16, 17 (אישומים המבוססים על טענה ל"עדות שיטה"), אישום 6 ואישום 9

46. מן האמור לעיל עולה כי קיימות ראיות לכאורה לאשמת המשיב בסחיטה באיומים ב-12 אישומים, המתייחסים לבעלי 13 חנויות. במצב זה מתייתר לטעמי הצורך להכריע בשאלת קיומן של ראיות לכאורה לאשמת המשיב באישומים הנותרים. מכל מקום, אתיחס לאישומים אלה בתמצית.

47. באישומים 8, 10, 14, 16, 17 מיוחסות למשיב עבירות של סחיטה באיומים באמצעות הפגנות ומעשים אסורים שונים שבוצעו כלפי החנויות מושא אותם אישומים. זאת כאמור למרות שלא נטען כי המשיב פנה בעצמו לבעלי החנויות, ולמרות שלא קיימות ראיות ישירות בדבר הקשר שלו להפגנות ולמעשים שבוצעו כלפיהן.

אפשר שבסופו של יום, ועל רקע מכלול הראיות בעניינו של המשיב, יתברר שקיימות ראיות לאשמתו באישומים אלה: דרך הפעולה דומה לכאורה לזו שננקטה על פי הנטען באישומים האחרים; הדרישה שהופנתה לכאורה לבעלי החנויות כללה דרישה לחתימה על כתב התחייבות כמו זה שיצר המשיב; ובחלק מן המקרים גם נאמר במפורש כי הפונים נשלחו מטעם ועדת הרבנים. כמו כן כפי שכבר צוין בחינת קיומן של ראיות לכאורה לעבירות סחיטה באיומים צריכה להיעשות במבט רחב. עם זאת, לעת הזו עוצמת הראיות בנוגע לאישומים הנזכרים פחותה לטעמי מזו הקיימת ביחס לאישומים שנידונו בראשי הפרקים הקודמים, וגם המבקשת הודתה כי "עדות השיטה פה היא לא קלאסית" (עמוד 9 לפרוטוקול שורה 13). יש לזכור גם את מעורבותם של גורמים רבים ומגוונים בפעילות כלפי חנויות שמכרו מכשירים בלתי מאושרים על ידי ועדת הרבנים. בשים לב לכך שהראיות שעליהן מבוססים אישומים אלה הן נסיבתיות בלבד, התשובה לשאלה אם לא קיים להן "הסבר הגיוני חלופי שעשוי להתקבל בתום ההליך המשפטי" היא גבולית לטעמי.

48. הוא הדין בנוגע לאישום 6 בנוסחו הנוכחי. באישום זה נטען כי המשיב איים על בעל חנות כדי להביאו לחתום על כתב ההתחייבות, למסור המחאה על סך של 10,000 ₪ וכן לפעול בהתאם להתחייבות. בכתב האישום מפורטת אינטראקציה בין המשיב לבעל החנות, אך לא ברור אם נטען כי היא המבססת את העבירה המיוחסת למשיב, ובכל מקרה לא נומק די הצורך מדוע אינטראקציה זו היא איום, להבדיל מאכיפת התחייבויות של בעל החנות. [7] ככל שהעבירה נובעת מזיקתו הנטענת של המשיב להפגנות ולמעשים של אחרים כלפי החנות, הרי שהמבקשת הודתה כי אין ראייה ישירה לזיקה כזו, [8] וממילא חל האמור לעיל בנוגע ליתר האישומים המבוססים על טענה ל"עדות שיטה".

49. באישום 9 נטען, בין היתר, כי במועדים לא ידועים (שככל הנראה היו לקראת סוף שנת 2021), נערכו מול החנות מושא אישום זה הפגנות שחלק מהן כללו חסימת דלת, קללות, השחתת ציוד, תקיפת בעל החנות ואיומים עליו; התרחשו אירועי השחתת רכוש, מריחת צואה על קירות החנות, והשלכת חומר מצחין בתוכה; בוצעו שיחות טלפוניות לבעל החנות שבהן איימו עליו וצינו "אנחנו יודעים איפה אתה גר"; ועוד. כמו כן נטען כי נציג המשיב שוחח עם בעל החנות כדי שיקבל עליו את ההתחייבויות ואף אמר "מה אתה רוצה שזה יגמר בשריפה". בעקבות זאת הסכים בעל החנות להתחייבויות וביקש לפגוש במשיב. בשיחה הביע המשיב צער על הנזקים וציין כי לאחר שבעל החנות יפעל בהתאם להתחייבויות המפגינים לא יפריעו לו עוד. המשיב אף פיקח על מימוש ההתחייבויות ועל הוצאת מכשירים בלתי מאושרים מהחנות.

המבקשת לא הבהירה מדוע יש לראות במי ששוחח עם בעל החנות נציג של המשיב (ראו הודעת דניאל כהן מיום 9.3.22). כמו כן לא נטען שקיימות ראיות ישירות למעורבותו של המשיב בהפגנות ובאירועים הנוגעים לחנות, וההפגנות אף החלו לכאורה לפני שיחת המשיב עצמו עם בעל החנות. אין גם מחלוקת כי באותה שיחה ציין המשיב שהוא מצטער על הנזקים. בנסיבות אלה, גם עוצמת הראיות בעניינו של אישום זה היא גבולית לכאורה.

ד. סיכום

50. מן המקובץ עולה, אפוא, כי קיימות ראיות לכאורה לאשמת המשיב בעבירות של סחיטה באיומים לכל הפחות בנוגע ל-12 אישומים הכוללים 13 חנויות: כך בנוגע לשבעת האישומים שבהם הודה המשיב בקיומן של ראיות לכאורה לאיומים (אישומים 1, 4, 5, 12, 15, 18 וכן 19 לגבי חנות "פוטו מבט"); כך בנוגע לאישום 3 שבו מיוחסים למשיב איומים ישירים כלפי בעל חנות; וכך בנוגע לאישומים 2, 7, 11, 13 וכן 19 לגבי חנות "דיו פרינט", שבהם מיוחסים למשיב מעשים שלא כדין באופן עקיף כלפי בעלי החנויות.

51. בנסיבות אלה, אין כאמור צורך להכריע בשאלת קיומן של ראיות לכאורה ליתרת האישומים, שעוצמת הראיות להם פחותה. אין גם צורך להכריע בשאלת קיומן של ראיות לכאורה לעניינים אחרים הנטענים בכתב האישום, ובהם מעמדו המדויק של המשיב, הרווח הכלכלי שעל פי הנטען הפיק מן המעשים, ועוד.

52. החלטה משלימה בשאלת מעצרו של המשיב תינתן לאחר שיתקבל תסקיר המעצר שייערך בעניינו.

ניתנה היום, כ' סיוון תשפ"ב, 19 יוני 2022, בהעדר הצדדים.

[1] אציין כי מדובר במבחן כללי ועמום. ניתן להבין את העמימות נוכח הקושי להבחין בין אמירות לגיטימיות לאמירות שאינן כאלה, אולם ספק אם המבחן כולל קונקרטיזציה כלשהי שיכולה לסייע לאבחנה.

[2] המשיב אמנם טען כי עוצמת הראיות לאמירות אלה אינה גבוהה, שכן בעל החנות לא הציג סרטון שלטענתו תיעד אותו, אך שאלת קיומו של סרטון, וככל שקיים נסיבות ההימנעות מהצגתו, תידון בהליך העיקרי.

[3] המשיב טען כי פרקליטות מחוז אחר – אשר דנה בעבר בשאלת העמדתו לדין בעקבות האירועים המתייחסים לחנויות בבני ברק – החליטה שלא להעמידו לדין בגינם. מכאן ביקש המשיב ללמוד כי עוצמת הראיות נגדו באישומים הנוגעים לחנויות אלה אינה גבוהה. איני סבור כך. בתום ההליך, בית המשפט הוא שיכריע בשאלת אשמתו של המשיב על יסוד הראיות שתובאנה לפניו, ועמדתו של כל גורם אחר אינה אמורה לקבל משקל כלשהו. ממילא, אין לטעמי לייחס משקל כלשהו לעמדת גורם כזה גם בשלב הנוכחי, ואת שאלת קיומן של ראיות לכאורה יש לבחון על יסוד חומר החקירה לגופו. אוסיף כי לא הוברר מה עמד ביסוד ההחלטה שאליה התייחס המשיב, והוא עצמו הודה בקיומן של ראיות לכאורה לביצוע עבירות איומים בשלושה מן האישומים שאליהם היא התייחסה.

[4] ויודגש כי בכתב האישום לא יוחסו למשיב שידול לביצוע המעשים הבלתי חוקיים שפורטו בכתב האישום ובוצעו על ידי אחרים, או ביצוע בצוותא שלהם.

[5] כהערה כללית יוער כי המשיב לא חלק על כך שהציטוטים בעיקרי הטיעון שהגישה המבקשת אכן לקוחים מחומר החקירה, למעט לגבי שיחה אחת. שיחה זו הושמעה במהלך הדיון, והתברר כי נאמרו בה לכאורה דברים דומים בעיקרם למצוטט בעיקרי הטיעון (ראו עמוד 6 לפרוטוקול שורות 5 עד 23).

[6] כאשר ההפניה היא להקלטה המשמעות היא שהציטוט נלקח מתוך ההקלטה ולא מתוך התמליל המצוי בחומר החקירה.

[7] יצוין כי בהודעתו מיום 14.3.22 שורות 104-109 הודה המשיב שאמר לבעל החנות מושא אישום 6, בהתייחס לפעילותו, כי "יש הרבה רעש מסביב ויש הרבה משוגעים במאה שערים". התבטאות זו אינה מופיעה בכתב האישום, ועל כן לא התייחסתי אליה לצורך ההחלטה שכאן.

[8] יצוין כי מן הנטען בכתב האישום עצמו עולה שההפגנות החלו מספר חודשים קודם לפנייתו הראשונה של המשיב לבעל החנות בעניין כתב ההתחייבות.